

Kangasniemen terveyslähde

Ulla Nordfors
ulla.nordfors@utu.fi

Lähteiden äärellä – tarut ja todellisuus
19.11.2025

-
- Hippokrates: Vesi edistää terveyttä ja parantaa sairauksia
  - Kylpemisestä veden sisäiseen nauttimiseen uuden ajan alussa
  - Mineraalilähteet 1500-1600-luvulla
  - Medevin terveyslähde 1670-l
-> Turun kaivohuone

MEDEVI
BRUNN

Grundad 1678

- 1700-luvulla parantavista vesistä muoti-ilmio
- Johannes Ekelund, väitös 1741: Kupittaan terveyslähde
- Johan Haartman 1765, P. A. Gadd 1780
- Piirilääkärit 1740-l. ->
- Terveystenhoito väliskärien ja kansanparantajien vastuulla
- Etsittiin uusia terveyslähdeitä
  - > Mineraalipitoisuuden arviointi Tukholman lääkärikollegiossa

- Espoon terveyslähde 1980-l.
- Kangasniemen terveyslähde 2015
  - 1799: Rakennus vierailijoita varten
  - Penkkejä ja keinuja
  - 1840-luvulla n. 100 kävijää kesässä
  - Uutta tiestöä, pilkkoja
  - Eläimiltä pääsy kielletty

Avoimia kysymyksiä:

Terveyslähteiden aiempi käyttö ja yhteys vanhempaan uskomusperinteeseen / uhrilähteisiin?

- Ruotsissa katolisiin pyhimyksiin liitettyjä lähteitä terveyslähdekäyttöön**
- Turun Muhkurin lähde, Kupittaaan terveyslähde?**

Moilanen, U. & Närväinen, N. 2017. Terveyslähteet historiallisen ajan muinaisjäännöksinä. *Suomen museo* 124: 99-115.

Kiitos!